

- דחוף ביותר -

לכ'

היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט

הנדון: הפסקת הריסות הבתים וחרישת השדות בדרום

ד"ר מנדלבליט הנכבד שלום רב,

בימים אלה, **חרף מצב החירום והוראת הממשלה לאזרחיה להסתגר בבתיהם**, התבצעו צווי הריסה בכפר הבדואי הבלתי-מוכר ח'רבת אל-וטן, ניתן צו הריסה בכפר אל-בגאר (רמת-ציפורים) לבית שנבנה מחדש לאחר שנהרס בסופה, ונחרשו שדות תל עראד, ותל אל-מלח – סה"כ מעל 2000 דונם בשבועיים האחרונים.

אנו מבקשים להורות בדחיפות כי תופסק כל מלאכת הריסות הבתים וחריש השדות לנוכח הנסיבות הנוכחיות, ולהלן ננמק:

- בלתי סביר בעליל** שהמדינה מחליטה להורות לאנשים להסתגר בביתם, ובד-בד מורה על הריסתו. הוראה זו עלולה למנוע את השגת מטרת המדינה ולגרום לפגיעה בריאותית, וחלילה אף לעלות בחיי אדם.
- המדינה תובעת מאזרחיה לא רק להסתגר בבתיים, אלא אף לבצע בידוד בבתיהם. **בלתי-סביר בעליל** כי בנסיבות הנוכחיות משפחה האמורה להיות מבודדת בביתה ואולי אף בניה נתונים תחת הוראת "בידוד ביתי" – תסולק אל הרחוב או אל בתי השכנים וקרובי המשפחה.
- אנו בעיצומו של משבר כלכלי, ועובדים רבים מפוטרים או מובטלים. **בלתי-סביר בעליל** כי בנסיבות אלו תשליך המדינה אזרחים מבתיהם, ותפגע בהם כלכלית פגיעה קשה. על אחת כמה וכמה לא סביר לפגוע בקהילה הענייה במדינה, שבקרבה לפי נתוני הביטוח הלאומי לשנת 2018 כ-63% מהמשפחות חיות בעוני.
- בנסיבות הנוכחיות, בתי המשפט סגורים, ואזרחים מכונסים בהוראת המדינה בבתיהם. אין לאזרחים עניים הנפגעים מאכיפה כושלת או שגויה שום יכולת לגייס משאבים ולפנות באופן מסודר ליועץ משפטי, לנהל התכתבויות או לפנות לערכאות. בנוסף, בנסיבות הנוכחיות הפנייה לרשויות החוק לצורך עיכוב או שינוי החלטות שגויות – קשה או שאינה מתאפשרת. **בלתי-סביר בעליל** שבנסיבות אלו יינקטו נגד אזרחים צעדים מרחיקי לכת.
- הממשלה הורתה על מדיניות של דחיית צעדי אכיפה במספר תחומים: חברת החשמל הורתה על הימנעות מניתוק חיבורי חשמל, עיריות דחו צעדי אכיפה בתחום של ארנונה, ותשלומי משכנתאות הוקפאו. **בלתי סביר בעליל** שצעדים מנהליים, הפוגעים באזרח ברכושו ובביתו פגיעה מאסיבית, לא יידחו עד שנשוב למצב בו אזרחים יכולים להתגונן בבתי המשפט ובאמצעים אחרים נקיטתם.
- בלתי-סביר בעליל** שהממשלה נוקטת בצעדים מחמירים השוללים מאוכלוסייה את מטה לחמה – תתקש לחרוש שדות ולעקור גידולים, המשמשים בדרך כלל כעתודת מזון, ותטיל על בני הקהילה ענישה כלכלית כפולה ומכופלת. בשעה שבה המוסד לביטוח לאומי צופה כי נגיע לחצי מיליון מובטלים בעוד חודש וחצי, ברור כי האוכלוסייה הבדואית בנגב תהיה הראשונה לספוג מכה קשה, ואין להוסיף עליה.
- בנוסף, הקהילה הבדואית נתונה דרך שגרה להריסות בתים וחריש אינטנסיביים ויוצאי דופן, ולטעמנו משוללי מידתיות ביחס לקהילות אחרות. המשך הרס הבתים וחרישת השדות בשעה קשה זו של משבר בריאותי, חברתי וכלכלי, משדר לאזרחים הבדואים שוב ושוב, עד כמה רשויות המדינה אטומות לסבלם, ועד כמה הם מופלים לרעה ביחס לקהילות אחרות.

ולסיים: בשעה קשה זו, על המדינה להתערב לטובת אזרחיה העניים, ולסייע בעדם, למשל במציאת פתרונות הולמים למצוקה כלכלית, או בהסדרת פתרונות מתאימים לבידוד בית, שאינו מתאפשר בכפרים הבלתי מוכרים. **ודאי שבלתי סביר בעליל** שהמדינה תוסיף חבורה למכה הניחתת על קהילה זו.

נודה אם תואיל להתערב בנושא בדחיפות, וללא דיחוי.

נוסיף בכל הכבוד הראוי כי אם לא יתקבל מענה בדחיפות, ולנוכח חומרת הפגיעה ודחיפותה בנסיבות הקשות הנוכחיות, לא נוכל לשלול צעדים נוספים, לרבות פנייה לערכאות.

בברכה, על החתום:

תורת צדק	המועצה האזורית לכפרים הבלתי-מוכרים בנגב
האגודה לצדק חלוקתי	עמותת פורום דו-קיום בנגב לשיווין אזרחי **
רשת שכנות טובה	שתיל – הקרן החדשה לישראל
איתך-מעבי – משפטיות למען צדק חברתי	עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
עמותת סדרא – ארגון הנגב	האגודה לזכויות האזרח
רופאים לזכויות אדם	מרקם אזרחי
שכנות טובה ערד-תל עראד-אלפרעה-בקעת קנאים	עמותת סיכוי
רשת שכנות טובה	עמותת במקום - מתכננים למען זכויות תכנון *
עמותת קפא	מרכז אל-חוקוק
שומרי משפט – רבנים לזכויות אדם	עמותת קשת - קהילה תרבות סביבה
עומדים ביחד	קבוצת הקשת בערד
	פורום הכרה

מייל למענה דחוף ומיידי:

חיה נח, מנכ"לית עמותת פורום דו קיום בנגב לשיווין אזרחי - noach30@gmail.com

העתקים:

שר החקלאות ופיתוח הכפר, מר צחי הנגבי sar@moag.gov.il

שר האוצר, מר משה כחלון sar@mof.gov.il

השר לביטחון פנים, מר גלעד ארדן sar@mops.gov.il

מנהלת מנהל התכנון, גב' דלית זילבר public@iplan.gov.il

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ארז קמיניץ YeutzHakika@justice.gov.il

מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל, עו"ד עדיאל שמרון mankal@land.gov.il

היועץ המשפטי, משרד הפנים, עו"ד יהודה זמרת mishpatit@moin.gov.il

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובנייה דרום, מר דוד לפלר DavidLe@iplan.gov.il

מפכ"ל משטרת ישראל, ניצב מוטי כהן Lishkatmafcal@police.gov.il

* במקום – עמותה מקצועית ובלתי תלויה – מודה לכל תורמיה התומכים בקידום זכויות אדם ברחבי העולם ומכירים באמינות ובחשיבות פעילותה. עיקר המימון הוא מישויות מדיניות זרות.

** לפי דרישת החוק, פורום דו-קיום בנגב לשיווין אזרחי גאה לציין כי כתוצאה משיתוף פעולה עם מדינות ידידותיות וארגונים בינלאומיים שמקדמים זכויות אדם, רוב המימון לפעילותנו מגיע מ"ישויות מדיניות זרות".